

Materiał do sprawdzianu po 1 i 2 klasie

Antyk

1. Znajomość **Mitologii** Parandowskiego .(przede wszystkim mitów o: stworzeniu świata, Prometeusza, Syzyfie,
2. Archetyp, topos, homo viator - definicja, przykłady
3. Ramy czasowe – nazwa : antyk, starożytność.
4. Szkoły filozoficzne: epikurejczycy, stoicy; postaci filozofów : Sokrates, Platon.
5. Zasada umiaru/ złotego środka- Arystoteles
6. Zasady sztuki: mimesis, decorum . Klasyczny kanon piękna, złoty podział s. 44-45
7. Cechy eposu (Iliada – omawiane frag.: pojedynek np. : Menelaosa i Parysa, Achillesa z Hektorem, pożegnanie
8. Cechy dramatu antycznego .Zasada komp. tragedii , geneza tragedii, pojęcia: katastrofa; katharsis
9. **” Król Edyp”**: znajomość utworu . Tragizm antyczny. Pojęcia: ironia tragiczna; hamatria hybris, fatum., katharsis
10. Horacy – *Exegi monumentum , Do Leukone*, i inne omawiane utwory , motywy filozoficzne, poglądy.

Biblia

- 1 Styl biblijny
2. Znajomość następujących postaci, wątków , wydarzeń :obraz stworzenia świata, człowieka, wygnanie z Eden
3. Ks. Hioba – historia Hioba ,Ks. Koheleta- tematyka
4. Przypowieść o synu marnotrawnym i 2 inne przypowieści - znaczenie metaforyczne, cechy przypowieści.
5. Ewangelia -ważne wydarzenia z życia Chrystusa.
- 6 . Apokalipsa wg Św. Jana – wizja sądu.

Średniowiecze

- I Ramy czasowe średniowiecza (w tym Polska).Cechy, zjawiska charakteryzujące epokę: teocentryzm, uniwersalizm
- II warstwy społeczne - charakterystyka (warstwa rycerska: kodeks, ars moriendi, życie na dworze , miłość dworzan
- III wzorce osobowe średniowiecza
- IV pojęcia ,gatunki i motywy średniowieczne: asceza, deesis, plankt,(lament), stabat mater dolorosa, danse macabre
- V Znajomość tekstów : **Bogarodzica, Postępujcie bracia miła, Legenda o Św. Aleksym, Rozmowa Mistrza Pałki**
- VII znajomość tekstów : **Dzieje Tristana i Izoldy** -problematyka omawiana tj. portret rycerza i króla, obyczajowość
- VIII Sztuka – style średniowiecza.

Umieć nazwać i wskazać cechy średniowieczne w omawianych utworach (w sztuce) !

Renesans

1. Czas trwania epoki, nazwa, zjawiska ,cechy i ideologia epoki.
2. Pojęcia : humanizm renesansowy s.19, indywidualizm s.15 ; antropocentryzm, reformacja s.16; neoplatonizm
3. Ważne postaci epoki np.: Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Mikołaj Kopernik, Marcin Luter .
4. Architektura i sztuka s.26-29 (wskazać istotne cechy).
5. Znajomość omówionych utworów J.Kochanowskiego (pieśni, fraszki i treny: V,VII,VIII (gimnazjum) podręcznik
6. Teatr i dramat elżbietański , dramat szekspirowski– wskazanie cech .Różnice między tragedią antyczną a dramatem
7. Znajomość tragedii W. Szekspira : *Makbet, Hamlet* (umieć m.in. wskazać źródło tragizmu bohaterów; pojęcia
8. Motywy : snu , choroby psychicznej, theatrum mundi s.42 (umieć wskazać w utworze i omówić znaczenie m

Umieć nazwać i wskazać cechy renesansowe w omawianych utworach (w sztuce) !

Barok

1. nazwa , czas trwania epoki , styl barokowy w sztuce (s.116-124), filozofia B. Pascala i jej wpływ na światopogląd
2. poezja metafizyczna : a) utwory ks. Józefa Baki str.124-125. b) M. Sęp Szarzyński - tematyka utworów (sonety
- c) D. Naborowskiego : Krótkość żywota , Marność(s.134-135)

3. motyw **vanitas** w kulturze baroku- na przykładzie utworów literackich oraz obrazów np. s.121,125, 136,139,140.
4. Znajomość nazwisk malarzy i przykładów ich dzieł : Georges de La Tour, Rembrandt van Rijn, P.P. Rubens M.
6. Nurt dworski w literaturze : konceptyzm , marinizm: J.A. Morsztyn sonet: Do trupa, Do teź, e (na czym polega
7. Kultura sarmacka - charakterystyka (wiadomości z podręcznika s.148-152, 154-155 kserokopii- Polacy w Danii
7. J.Ch.Pasek - portret sarmaty: epizody z podręcznika oraz epizod dotyczący Polaków w Danii - spojrzenie na k
8. O jakich wadach polskich sarmatów pisze J. Kaczmarski w utworze : *Dobre rady pana ojca ?* s.157
9. pojęcia: kontrreformacja s,162, libertynizm s.129, makaronizm s,152, sarmatyzm s.150-152, racjonalizm- filoz
10. Gatunki barokowe s.151, klasycyzm francuski s.130.
11. Barokowa wizja świata i człowieka – na przykładach różnych tekstów kultury.
12. Obraz miłości w liryce dworskiej.
13. Umiejętność wskazywania środków stylistycznych i językowych w utworach literackich.
14. P. Skarga : Kazania sejmowe -tematyka , środki stosowane w retoryce.

Umieć nazwać i wskazać cechy barokowe w omawianych utworach (w sztuce) !

Oświecenie

1. Oświecenie - inf. str. 196-204 (należy umieć scharakteryzować epokę w Europie zachodniej i w Polsce np. w
2. Filozofia oświecenia s.208-209, libertynizm s.129
3. Style w oświeceniu :klasycyzm, rokoko - cechy , przykłady utworów literackich (I .Krasicki, F. Bohomolec „P
4. Król Stanisław August Poniatowski jako mecenas sztuki s.215
5. I. Krasicki : znajomość satyr : Do króla, Pijaństwo - problematyka , budowa, środki stylistyczne , cechy gatun
6. Bajki I. Krasickiego - budowa, cechy gatunku, umieć przywołać 3 przykłady bajek i scharakteryzować ich bu
7. Utopia oświeceniowa na przykładzie powieści I. Krasickiego :Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki - znajor
8. Sztuka w oświeceniu :W.A. Mozart, M. Bacciarelli, B. Bellotto (Canaletto), Piotr Norblin, Jacques-Luis David, P
9. Ważne wydarzenia : uchwalenie Konstytucji 3maja, rozbiory Polski, insurekcja kościuszkowska.
10. Analiza obrazu ze wskazaniem cech np. : klasycznych, rokokowych.

Umieć nazwać i wskazać cechy stylów epoki w omawianych utworach (w sztuce) !

Preromantyzm / gotycyzm

J.W. Goethe: *Król olch, Cierpienia młodego Wertera*

cechy preromantyczne , gotycyzm, frenetyzm romantyczny , bohater werterowski s.45 portret Lotty ,Weltschmerz

Romantyzm

cechy epoki , czas trwania

malarstwo romantyczne – cechy – malarze np.:J.M.W. Turner,C.D. Friedrich,

E. Delacroix, P. Michałowski,

A. Mickiewicz - ballady :Romantyczność(np. jako manifest młodego pokolenia), ballada ; II i IVcz *Dziadów*: om

Pan Tadeusz: bohaterowie – umieć scharakteryzować postać, funkcjonowanie przyrody (znajomość przynajmn

J. Słowacki :Kordian – cechy bohatera, Weltschmerz – jaki ma charakter

Zagadnienia

I cechy gatunkowe : ballady, dramatu romantycznego,

II polemika romantyków z racjonalistami,

III motywy: motywy ludowe s.41, orientalizm s.53, symbolika morza s.52, symbolika wody s.83, podróż s.52 (J. Słowacki)

IV bohater romantyczny (umieć wskazać na przykładach : Gustaw -Konrad, Kordian, Werter)

V portret kobiety s.45 ,

różne sposoby walki o wolność: III cz. *Dziadów* , *Kordian*

VI miłość romantyczna : s.41,88-89

Goethe :*Cierpienia* ... Słowacki: *Kordian* - Wioletta i Laura, A. Mickiewicz *Dziady* cz. IV , *Pan Tadeusz* (historia

VII pejzaż romantyczny – s.54,56,58-59,

VIII człowiek i natura : ballady, sonety krymskie, *Pan Tadeusz*

Fredro *Zemsta*- przebieg wydarzeń, wiedza o głównych bohaterach, typy humoru, *Zemsta* jako komedia.

Znajomość tematyki utworów poetyckie z podręcznika : J. Słowacki, A. Mickiewicz, C.K. Norwid- tematyka

pojęcia : panteizm, mesjanizm, prometeizm, winkerliedyzm, profetyzm, tyrteizm,

orientalizm, frenetyzm, - umieć wskazać w utworach.

Umieć nazwać i wskazać cechy stylów epoki w omawianych utworach (w sztuce)

Pozytywizm

I Zagadnienia :

Informacje o epoce :s.198-203 oraz kserokopia z uwzględnieniem pojęć : filozofia pozytywna, scjentyzm, utylizm, realizm w literaturze i sztuce (malarze), naturalizm (s.218-219 , kserokopia).

Sytuacja w Polsce s.204, kserokopia.

Program pozytywistów polskich – 206-207 , kserokopia oraz artykuły E .Orzeszkowej., s. 232,240

Funkcjonowanie tzw. języka ezopowego- wyjaśnienie pojęcia s.257

Rola prasy , powstanie gatunków : **felieton** (cechy gatunku s.248, kserokopia przykład wypowiedzi na podstawie felietonu

reportaż- cechy gatunku (kserokopia) na przykładzie reportażu R. Kapuścińskiego *Podróże z Herodotem*.

Pojęcie : utwór tendencyjny – wyjaśnić na przykładzie.

Realizm krytyczny – umieć wyjaśnić na przykładzie *Lalki* B .Prusa .

Cechy utworu realistycznego i naturalistycznego (kserokopia)

Umieć wskazać cechy realistyczne na przykładzie omawianych utworów.

Nowela – cechy gatunku , przykłady omawianych utworów ich problematyka(M. Konopnicka *Dym*, H. Sienkiewicz *Janko*

Powieść historyczna : H. Sienkiewicz / B. Prus *Faraon* (cechy wymienionych powieści , problematyka)

Przykłady malarstwa realistycznego(A. Gierymski) i tzw. akademizmu kserokopia (H. Siemiradzki) umieć wymienić tytuły

II Utwory:

1.B. Prus : *Lalka* (zagadnienia : Charakterystyka społeczeństwa (umieć wymienić warstwy społeczne - przedstawicieli –

Portrety bohaterów : Wokulski, Rzecki, Izabela i jej ojciec, Ochocki, Zasławska, Starski, Książę, Szlangbaum

Kobiety w *Lalce*- artykuł Boguckiej podręcznik s. 258-259.

Trzej idealisci (Rzecki, Wokulski i Ochocki – na tle społeczeństwa)

Obraz Warszawy i Paryża.

Lalka jako powieść realistyczna – cechy.

Motyw : theatrum mundi w powieści Prusa. Miłość w *Lalce* (wypowiedzi różnych bohaterów(np. Wokulski , Szuman, Zas

Cechy romantyczne i pozytywistyczne w powieści.

Narracja – funkcja mowy pozornie zależnej.

Tytuł – motyw lalki i jego wymowa.)

R. Kapuściński : *Podróże z Herodotem* : rozdziały :od Przekroczyć granicę do Rabi śpiewa upanisady, Sto kwiatów dla
(przykład współczesnego reportażu : budowa , problematyka np. opis rzeczywistości powojennej w Polsce, POL
F. Dostojewski : *Łagodna* : portrety psychologiczne bohaterów; historia ich związku, motywy i ich funkcje : ikona, śpiew, re
A .Asnyk : utwory poetyckie : *Do młodych, Jednego serca, Karmelkowy wiersz.*

Umieć nazwać i wskazać cechy stylów epoki w omawianych utworach (w sztuce) !

Teksty kultury XX wieku: E.Keret: *Kolonie Knellera* –opowiadanie tytułowe (obraz zaświatów, charakterystyka g
P. Suskind " Pachnidło"- historia głównego bohatera, obraz Paryża , krytyka oświeceniowych dążeń, funkcja motywów kr

Filmy: W.Allen *Jej wysokość Afrodyta*, A.T.Jensen :*Jabłko Adama*, L.Bunuel *Szymon pustelnik*, -sposób wykorzyst
M.Forman *Amadeusz* – losy wybitnej jednostki, twórca i jego dzieło, Salieri-Mozart – dwie drogi twórcze; A.Kap

Zagadnienia językowe :słowntwórstwo – powstawanie wyrazów, podstawa słowntwórcza i formant , neologizmy i ich funkc
(informacyjna, ekspresywna, impresywna, poetycka, fatyczna- umieć wskazać środki językowe tworzące daną
(Bogurodzica- znać fragment) ; netykieta; związki frazeologiczne, frazeologia (frazy, zwroty, wyrażenia); style